

Studievaardigheden

Klas 1

18-19

FOKKE & SUKKE

HEBBEN EEN NIEUWE ONDERWIJSMETHODE ONTDEKT

ZÓ HEE!!

**DAT "LEREN"
DAT WERKT
ECHT GOED!!!**

www.foksuk.nl

**TITUS
BRANDSMALYCEUM**
HAVO • ATHENEUM
GYMNASIUM

studievaardighedenlessen, eerste 5 weken in de brugklas.

1. Agendagebruik (en hoe vind ik huiswerk op SOM?)
2. Huiswerk maken/leren. Hoe? Wat? Waar? Wanneer? Hoe lang?
3. Leren voor de talen
4. Leren voor de zaakvakken
5. Leren voor wiskunde
6. Organiseer je tijd.

Agenda

Een agenda is echt handig. Je schrijft er dingen in op die je moet onthouden, zoals huiswerk en afspraken en kunt er een goede planning mee maken. Als je jouw agenda op een goede manier gebruikt, heb je altijd overzicht. Dat geeft een rustig gevoel en daardoor kun je beter presteren.

Om te bespreken in de klas;

Waarom moet je een agenda gebruiken, ook al zetten docenten het huiswerk in som?

Afkortingen

In je agenda heb je niet zoveel ruimte, al moet je er wel veel informatie in opschrijven, daarom moet je gebruik maken van afkortingen.

Voorbeeld:

Hoofdstuk	wordt	H of hfdst.
Maken	wordt	ma
Leren	wordt	lr
Paragraaf	wordt	§

1. Welke afkortingen ken je al? Vul het schema hieronder in.

Engels		Mediakunde	
Nederlands		Techniek	
Frans			
Wiskunde		Maken	
Geschiedenis		Lezen	
Aardrijkskunde		Leren	
Biologie		Paragraaf	
Lichamelijke opvoeding		Hoofdstuk	
Muziek		Proefwerk	
Beeldende vorming		Schriftelijke overhoring	

2. Stel je voor dat dit het huiswerk is dat je vandaag hebt op gekregen:

Nederlands: voor donderdag hoofdstuk 2, paragraaf 1 leren.

Geschiedenis: voor woensdag hoofdstuk 1, opdracht 7 en 8 maken.

Biologie: voor donderdag hoofdstuk 2, paragraaf 3 lezen, opdracht 3 t/m 7 maken.

Engels: Voor vrijdag de woordjes van hoofdstuk 1, paragraaf 2 leren van het Engels naar het Nederlands en van het Nederlands naar het Engels.

Beeldende vorming: Voor vrijdag, geef een presentatie over je favoriete kunstwerk. Zorg ook voor informatie over de kunstenaar.

→ Schrijf de antwoorden op de volgende pagina in de “voorbeeld agenda”. Denk aan het gebruik van afkortingen. Werk volgens de 1blik-afspraken. Er staat een handleiding in je agenda!

Tip!

Plan grote taken, over meerdere dagen in.

Een agenda is ook handig om overzicht te hebben van al je activiteiten. Naast huiswerk heb je natuurlijk andere dingen te doen, zoals sporten en met vrienden afspreken. Als je die dingen ook in je agenda zet, zie je of je genoeg tijd overhoudt voor huiswerk.

3. Activiteiten

→ Schrijf op wat je deze week na school gaat doen.

Denk aan huiswerk, sporten, afspraken, tv-kijken. Schrijf erachter hoelang je met elke activiteit bezig denkt te zijn.

Activiteit	Tijd

→ Pak je agenda erbij en beantwoord de vragen.

Welke activiteiten uit het lijstje staan al in je agenda?

Welke activiteiten zouden ook in je agenda moeten staan? Zet die er meteen in!

Stel je hebt niet genoeg tijd om alles te doen. Wat doe je niet?

Hoeveel tijd heb je genoteerd voor huiswerk? _____ min

Hoeveel tijd heb je genoteerd voor andere dingen? _____ min

Waar begin je mee? Leg uit waarom?

Tip!
Schrijf voor 3 weken het rooster in je agenda vooruit, dit maakt je agenda overzichtelijk

Huiswerk maken

Een van de grootste verschillen met de basisschool is dat je op de middelbare school (veel meer) huiswerk krijgt. En dat huiswerk moet je zelfstandig maken, er is geen docent in de buurt die zegt dat je moet beginnen of die jou kan helpen als je iets niet snapt.

1. Wat werkt voor jou het beste als je huiswerk maakt?

Geef elke mogelijkheid een cijfer van 1 tot 10, elk cijfer mag je maar een keer gebruiken. 10 betekent helemaal mee eens en 1 betekent mee oneens.

Ik leer het beste:

- languit liggend op mijn bed _____
- aan een opgeruimd bureau _____
- terwijl de radio aanstaat _____
- met m'n lievelingsmuziek op de koptelefoon _____
- door eerst op te schrijven wat ik moet doen _____
- als ik regelmatig pauze neem _____
- als ik niet gestoord word _____
- als ik niets anders aan mijn hoofd heb _____
- als ik weet waar ik het voor doe _____
- op het laatste moment _____

2. Schrijf nog minimaal drie dingen op die voor jou goed werken als je huiswerk maakt.

➔ Bespreek met elkaar bovenstaande opdrachten.

Bespreek aan de hand van onderstaande vragen hoe ieder het huiswerk aanpakt.

- Wanneer maak je het huiswerk (tijdstip op de dag)?
- Heb je een vaste volgorde? (bijv. eerst maakwerk en dan leerwerk, eerst makkelijke en dan moeilijke vakken)
- Hoeveel tijd besteed je per dag aan je huiswerk?

- Maak je altijd alleen het huiswerk voor de volgende dag, of werk je ook vooruit? *Je maakt je huiswerk het beste als je je aandacht erbij hebt. Oftewel: je moet je goed kunnen concentreren. Dat betekent dat je alles wat afleid, zoals de tv of je mobiele telefoon, beter uit kunt zetten. Zo heb je geen last van stoorzenders gaat het studeren gemakkelijker. En je bent ook nog eens sneller klaar.*

3. Waardoor kun jij afgeleid worden? Schrijf drie dingen op die jou wel eens afleiden. Bedenk er samen met je buurman/vrouw een oplossing voor.

- Stoorzender 1:

Oplossing:

- Stoorzender 2:

Oplossing:

- Stoorzender 3:

Oplossing:

Tip!

Heb je tijdens je huiswerk een storende gedachte in je hoofd? Bijv. iets wat je niet moet vergeten. Schrijf het op! Dan is het uit je hoofd en kun je je beter concentreren.

Iedereen leert op zijn eigen manier. Maar je kunt het jezelf wel makkelijker maken. Het belangrijkste is: maak een plan. Begin niet zomaar ergens, maar bedenk van tevoren hoe je het gaat aanpakken. Dit kost even tijd, maar het levert je nog veel meer tijd op.

4. Kijk in je agenda wat je voor vanmiddag hebt ingepland en wat je nog moet inplannen. Hoe ga je dat aanpakken? Hoe laat begin je? Wat doe je als eerste, en wat daarna? Wanneer hou je pauze? Schrijf precies op wat je gaat doen.

Voorbeeld:		
Tijd: 15.45-16.00	Wat: thuis van school	Omschrijving: iets drinken
16.00-16.30	Wiskunde	Hfst. 2 opdracht 3 t/m 6 maken
16.30-16.30	pauze	
16.35-17.00	Frans	opdracht 1 t/m 4 maken + Leren woordjes A.

En nu jij.

Tijd:	Wat:	Omschrijving:
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Tips!

- Begin met het belangrijkste of moeilijkste, bijv. een toets. Als je begint, ben je nog fris en kun je je het beste concentreren.
  - Wissel maakwerk en leerwerk af. En ook moeilijk en makkelijk huiswerk.
    - Neem regelmatig een korte pauze.
- Streep het huiswerk dat je af hebt door in je agenda. Het geeft een goed gevoel.
- Als je je huiswerk af hebt, laat je dan overhoren. Of kijk samen met iemand het huiswerk nog eens na, dat helpt je om de stof beter te onthouden.
- Een opgeruimde werkplek en geen stoorzenders, zorgt dat je je beter kan concentreren. Je bent dan ook eerder klaar.
  - Als je klaar bent met je huiswerk controleer je of je niets vergeten bent.
    - Leer niet de woordjes van twee talen achter elkaar.

Leren voor de vreemde talen

De leerstof voor een vreemde taal bestaat meestal uit twee onderdelen:

- de grammatica
- de woordjes

Als je de grammatica wilt leren kun je gebruik maken van oefenen op internet.

Woordjes leren

Geef aan of je gebruik maakt van de volgende manieren van leren:

- o Ik leer de rijtjes uit mijn hoofd door ze vaak te lezen (hardop)
- o Ik leer de rijtjes uit mijn hoofd door ze vaak over te schrijven/ typen
- o Ik schrijf gesprekje op.
- o Ik laat me overhoren of overhoor mezelf
- o Ik leer alles via internet.
- o Ik maak de oefeningen uit het werkboek nog eens.
- o Ik vraag de docent om extra oefeningen.
- o Ik leer Engels/Frans – Nederlands.
- o Ik leer Nederlands – Engels/Frans.

Manieren om woordjes te leren.

Als je een taal leert begin je meestal met losse woordjes. Er zijn heel wat manieren om woordjes te leren. Hieronder zie je de meest gebruikte manieren staan. Lees ze goed door en probeer ze allemaal uit. Op die manier ontdek je wat voor jou het beste werkt!

Kaartjesmethode	Pak een kaartje, schrijf aan de ene kant het Engelse of Franse woord en aan de andere kant de betekenis. Leg ze met de Nederlandse kant naar boven. Schut de kaartjes. Schrijf het Engelse of Franse woord op. Controleer of je het goed had. Daarna leg je het kaartje weg op het goed of fout stapeltje. Blijf herhalen totdat alle woorden op het goed stapeltje liggen.
Afdekmethode	In je taalboeken staan meestal woordjes in de vreemde taal met daarachter de woordjes in het Nederlands. Leg een stuk papier op de vreemde woorden en probeer het rijtje Nederlandse woorden te vertalen door het Engelse of Franse woord op te schrijven. Andersom kan natuurlijk ook.
Laat je overhoren	Degene die jou overhoord zegt een woord in het Nederlands, jij zegt het in de vreemde taal. Andersom kan natuurlijk ook.
Overhoren via internet	Op internet vind je heel wat sites die je helpen om woordjes te oefenen, bijvoorbeeld Wrts. Op deze sites kun je oefenen en jezelf laten overhoren.
Zinnen maken	Maak zinnen met de woordjes die je moet leren, dit helpt om ze beter te onthouden.

Maak een gek verhaal	Een verhaal maken kan je soms helpen om woordjes beter te onthouden. Je kunt je er dan iets bij voorstellen en ziet er een beeld bij.
----------------------	---

voorbeeld gek verhaal:
*Stel je voor dat je de volgende woordjes moet leren;
House, roof, chair, table, refrigerator, food, stairs, garden.*

*Ik zie een **house** met een platte **roof**. Op de **roof** zit een man. Hij zit op een **chair** aan een **table**. Er staat ook een **refrigerator** op de **roof**. Als de man honger heeft, haalt hij daar **food** uit. Zo nu en dan loopt hij op de **stairs** naar beneden en rent zingend door de **garden**.*

We gaan nu oefenen met de kaartjes methode, van je docent krijg je kaartjes. Zoek zelf een rijtje woordjes uit.

Als je alle woordjes kent, kun je met een ander rijtje gaan oefenen met een gek verhaal. Welke woordjes moeten in het verhaal voorkomen:

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____
- 5. _____
- 6. _____
- 7. _____
- 8. _____

Het verhaal:

Tip!
Iedere dag 10 minuten woordjes leren werkt beter, dan in 1x een uur.

Tip!
Deel de lijst met woordjes die je moet leren op in kleine stukjes. Als je het eerste stukje kent, ga je door met het volgende.

Tip!
Oefen de woordjes die je moeilijk vindt extra, woordjes die je al wel kent, hoef je alleen maar te herahlen.

Leren voor de zaakvakken (aardrijkskunde, geschiedenis)

Bij het leren voor de zaakvakken, is het belangrijk dat je begrijpend leest. Je moet niet alleen veel begrippen uit je hoofd kennen, maar moet ook verbanden kunnen leggen en dat is soms best lastig. Een goede manier om voor een zaakvak te leren en zelf na te gaan wat er op de toets van je verwacht wordt en daarmee te oefenen.

Op de toets krijg je verschillende soorten vragen;

<p>Reproductie</p>	<p>Hoeveel is..? Wat is...? Wie is..? Wat betekent...? Wanneer...? Noem de kenmerken van...? Noem een eigenschap van...? Geef de definitie van...?</p>
<p>Inzicht</p>	<p>Waarom...? Hoe komt het dat...? Wat is het gevolg van...? Wat gebeurt er als...? Hoe verklaar je dat...? Wat is het verband tussen... en...? Wat is het verschil tussen... en ...? Wat is de overeenkomst tussen... en...?</p>
<p>Toepassing</p>	<p>Waarmee moet je rekening houden als...? Hoe kun je ervoor zorgen dat...? Hoe kun je voorkomen dat...? Is...belangrijk voor...? - Zo ja, waarom? - Zo nee, waarom niet? Laat zien dat... Bereken...</p>

Maak groepjes van 2. Kies samen twee paragrafen uit die jullie gaan bestuderen. Allebei lees je de paragrafen goed door. Nu maak je een verdeling, ieder gaat voor één paragraaf vragen bedenken. Je bedenkt 10 vragen. Probeer 2 reproductie vragen, 4 inzichtelijke vragen en 4 toepassingsvragen te verzinnen. Als jullie allebei de vragen gemaakt hebben, ga elkaars vragen beantwoorden.

Tip!

Als er niemand is kun je natuurlijk ook vragen maken voor jezelf. Bedenk de vragen en kijk de volgende dag of je de antwoorden nog weet.

Vragen

1 _____

_____

_____

2 _____

_____

_____

3 _____

_____

_____

4 _____

_____

_____

5 _____

_____

_____

6 _____

_____

_____

7 _____

_____

_____

8 _____

_____

_____

9 _____

_____

_____

10 _____

_____

_____

Antwoorden

1 _____

_____

_____

2 _____

_____

_____

3 _____

_____

_____

4 _____

_____

_____

5 _____

_____

_____

6 _____

_____

_____

7 _____

_____

_____

8 _____

_____

_____

9 _____

_____

_____

10 _____

_____

_____

Leren voor Wiskunde

Wiskunde, een vak apart, de één heeft een wiskundeknobbel, de ander vindt het vreselijk moeilijk! Maar ja, of je het nou wel of niet moeilijk vindt, je zult er nog een paar jaar mee verder moeten.

1. Vind jij wiskunde moeilijk? Zo ja, wat vind je lastig?

---

2. Hoe leer jij voor een Wiskunde proefwerk?

- Ik lees de samenvatting van het hoofdstuk door.
  - Ik maak zelf een samenvatting.
  - Ik maak de diagnostische toets / test jezelf.
  - Ik maak een aantal opdrachten opnieuw.
  - Ik kijk in mijn schrift welke opdrachten ik lastig vond en die maak ik opnieuw.
  - Ik maak de gemengde opdrachten.
  - Anders
- nl: _____

Veel leerlingen vinden het moeilijk om zich goed voor te bereiden op een wiskunde toets. Je kunt niet echt dingen uit je hoofd leren, maar moet sommen begrijpen en weten wanneer je welke methode moet gebruiken.

Je kunt dus niet stampen, maar wel oefenen en sommen die je moeilijk vindt uitpluizen.

Hieronder staat een methode om wiskunde te leren:

- In het wiskunde boek staan *uitlegblokjes*, maak na elk blokje minimaal twee opdrachten. Controleer de gemaakte sommen a.d.h.v. je schrift.
- Maak de *gemengde opdrachten*.
- Schrijf de hele uitwerking netjes op. Alleen het antwoord is niet goed!

3. Waarom is het zo belangrijk dat je bij wiskunde de hele uitwerking noteert?

Tip!

Maak eerst de som direct na het uitlegblokje, deze is vaak gemakkelijk, daarna maak je een uitgebreidere opdracht.

Organiseer je tijd

Dit schooljaar krijg je zeker te maken met piekweken. In die weken heb je bijvoorbeeld drie toetsen en moet je ook nog een werkstuk of boekverslag inleveren. Waar haal je de tijd vandaan? Heel simpel. Als je goed plant, krijg je alles op tijd af en hoef je niet te stressen. Wie wil dat nou niet?

Tijd is een schaars goed, met alle bezigheden die je hebt. Je moet je tijd beheren. Met een Engels woord: je moet aan timemanagement doen. Je tijd beheren houdt in, dat je je tijd goed indeelt.

Geef in onderstaande tabel aan hoe jij op de verschillende dagen van de week je tijd gebruikt. Neem een normale week als uitgangspunt om het schema in te vullen. Gebruik de volgende kleuren voor de verschillende tijdsbestedingen:

Groen: Slapen en eten

Paars: Op school, en de tijd om ernaar toe te gaan

Geel: Huiswerk maken en leren

Blauw: sporten/muziek/andere hobby/s

Oranje: TV kijken/computeren-gamen

Rood: Afspreken met vrienden/vriendinnen (live of via computer/telefoon)

Zwart: Bezigheden met de familie (gezin/opa en oma enz.)

uur	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	Zaterdag	zondag
6.00							
7.00							
8.00							
9.00							
10.00							
11.00							
12.00							
13.00							
14.00							
15.00							
16.00							
17.00							
18.00							
19.00							
20.00							

Om alle dingen die je belangrijk vindt en leuk vindt te kunnen doen, heb je natuurlijk wel tijd nodig.